

1

9

8

2

Юмак

жовтень
october

ПРИГАДКА ЩОДО ПЕРЕДПЛАТ ПЛАСТОВИХ ЖУРНАЛІВ

ПРИГАДУЄМО УСІМ НАШИМ ПЕРЕДПЛАТНИКАМ, що згідно з постановою, прийнятою на VII-их і потвердженою на VIII-их ЗБОРАХ КУПО, поодинокі КПСтаршини відповідають за кожнорічне переслання точних адрес і за зібрання передплат за пластові журнали від свого членства.

Усі члени пластових станиць зобов'язані вплатити передплати у своїх станицях до кінця лютого кожного року. Станичні референти пластових журналів пересилають зібрані в плати на початку березня до своєї КПСтаршини, а КПСтаршини до 15 березня зобов'язані вплатити загальну суму, відповідно до числа передплатників, яких вони подали на пересланих списках.

Цю нову систему збирання передплат впроваджено з думкою, щоб КПСтаршини мали евіденцію передплатників зі свого терену, а тен, щоб зменшити адміністративні кошти й виелімінувати хронічних довжників.

ПОДБАЙМО УСІ ПРО СВОЄЧАСНЕ ВИКОНАННЯ ЦІЄЇ ПОСТАНОВИ, БО ДО ЦЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАЛИСЬ У НАШОМУ ІМЕНІ УПОВНОВАЖЕНІ НАМИ ДЕЛЕГАТИ НА ЗБОРАХ КУПО.

Пластуни-самітники повинні пересилати належності за журнали до КПС, а нечлени Пласту вплачують передплати прямо до адміністрації.

Згідно з вищезгаданою постановою адміністрація має доручення **здержати висилку журналів** ТИМ, ЩО В НАЗНАЧЕНОМУ РЕЧЕНЦІ НЕ ВПЛАТЯТЬ ПЕРЕДПЛАТ.

ПРОСИМО УСІХ ДОНЛАСТИ СТАРАНЬ, ЩОБ ТОЧНИМ ВПЛАЧЕННЯМ ПЕРЕДПЛАТ І ДАТКАМИ НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД СКРИПИТИ ФІНАНСОВУ БАЗУ ПЛАСТОВОГО ВИДАВНИЦТВА.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПЛАСТОВОГО ВИДАВНИЦТВА

УВАГА! УВАГА!

Усіх тих, що надсилають до "Юнака", "Готуйсь" і "Пл. Шлях" будьякі інформації та світлини чи дописи, дуже просимо подати повне ім'я та прізвище особи, що до неї стосується дана інформація, курінну приналежність, місце замешкання, дату, коли дана подія заіснувала тощо. Світлини просимо завжди підписати на звороті чи іншим способом зазначити до кого і чого вона відноситься.

Посилаючи світлини для поміщення, вибирайте чорно-білі та ті з кольорових, які мають чіткі контрасти.
Редакція

ПОМОЖІТЬ НАМ зробити "добре діло" і перешліть дарункову передплату

для зразкових, але незможних юнаків та юначок, особливо з європейських та південно-американських країн. Вони бажали б дістати та читати «Юнака», але самі не можуть собі його передплатити.

Адміністрація

ПЛАСТОВА КРЕДИТІВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає **ПОЗИКИ** та
- **приймає ОЩАДНОСТІ.**
- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.
- **Урядові години:**
вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.
Phone: 769-9998

**Пластуни і Пластунки в Торонті!
СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!**

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА "ЮНАКА" ВІД 1 СІЧНЯ 1981 р.:

**КАНАДА — \$15.00, УСІ ІНШІ КРАЇНИ —
15.00 американських доларів.**

Ціна одного прим. — \$1.50.

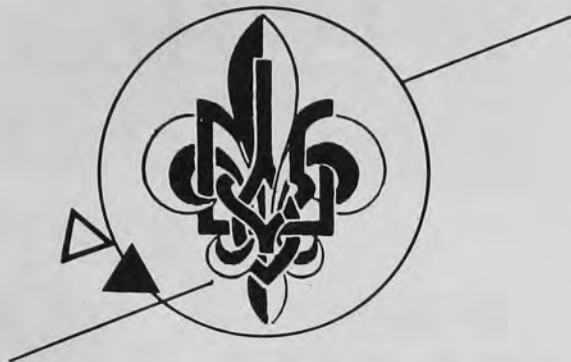
YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2199 Bloor St. West, Toronto, Ont. **M6S 1N2**, Canada Tel.: (416) 769-7855

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ YUNAK MAGAZINE 2199 Bloor St. West, Toronto, Ont. **M6S 1N2**, Canada

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Avenue, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

SECOND CLASS REGISTRATION NUMBER 2185

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється 10 чисел у році
Видає Головна Пластова Булава.

З М І С Т

- 2 Митрополит УАПЦ Мстислав — Добродій Пласту О. Н.
- 3 Сучасні визначні українці — Наука — Степан Хемич О. Кузьмович
- 4 "Там під лісом, темним бором" (пісня) Оленка
- 5 Українська Повстанська Армія **
- 6 Українські пластуни в рядах УПА **
- 7 Ярмо О. Кузьмович
- 9 Рейд УПА шляхами пластунів
- 10 Молоде перо: Стрілець Р. Даниляк
- Повстанка В. Вовк
- 11 З фото-альбому Сіроманця
- 12 Зустріч — ЮМПЗ-1982 — фотомонтаж
- 14 Картки з нотатника: Пісні нашої молодости М. Голод
- 16 Словник мудрої голови: Словогра ч. 7 А. Вовк
- 17 "Рисі" є проти мішаних куренів Л. Ю.
- 18 Мурно... В. Чечва
- 20 Молоде перо: На лещатах, як на хмарах Х. Левицька
- 21 Хроніка
- 22 Пластові теренові ігри з тематикою УПА **
- Теренова гра (з матеріалів "Лісової Школи") **
- 23 Спорт
- 24 Список датків на прес-фонд, Замість квітів на могили

● На обкладинці: Жовтень у Карпатах — знімок з "Шовкової косиці", В-во "Карпати", Ужгород 1973.

● Ілюстратори цього числа: Ніна Мудрик-Мриц, Меланя Павлів, Роман Юзенів, деякі ілюстрації Мирона Білинського із книжки "Співаньк УПА".

Мистецьке оформлення обкладинки і першої сторінки:
 ст. пл. Марійна Костів-Яворська

Редагує колегія
 Головний редактор:
 пл. сен. Ольга Кузьмович

Члени редакційної колегії:

пл. сен. Дора Горбачевська
 пл. сен. Юрій Данилів
 ст. пл. Роман Ващун
 пл. розв. Андрій Винницький
 пл. сен. Тоня Горохович
 ст. пл. Олесь Кузишин
 ст. пл. Всеволод Онишневич
 пл. сен. Олександра Юзенів

● Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти мову, як тем скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

ЮНАК

ЖОВТЕНЬ 1982

Ч. 10 (227) РІК XX

Інтернаціональне стандартно-серійно число
 0044-1384

В травні 1982 року Українська Православна Церква, а з нею ціла українська спільнота відзначували 40-річчя хіротонії і 84-річчя з дня

Митрополит УАПЦ Мстислав = Добродій Пласту

народин Блаженнішого Митрополита Мстислава — Первоієрарха Української Православної Церкви в США. З того приводу відбулися величні святкування, в яких взяли участь тисячі народу.

Серед учасників була велика група українських пластунів — членів Головного і Крайового проводів для підкреслення великої пошани й любови до свого опікуна й приятеля, яким є Митрополит Мстислав. Коротко перед

тими святкуваннями Митрополит погодився бути опікуном і капеляном усіх пластунів у вільному світі, що є членами Української Православної Церкви, і тим ще більше затіснив довголітню дружбу з пластунами. Блаженніший Митрополит Мстислав завжди належав до великих приятелів і добродіїв Пласту, пластунами є також його діти та внуки.

Щоб виявити свою вдячність Митрополитові, Крайова Пластова Старшина в США наділила його Грамотою "Добродія Пласту". Ту грамоту вручила голова КПСтаршини в США, пл. сен. Е. Гойдиш в часі подвійних святкувань Митрополита, підкреслюючи його батьківське відношення до нашої організації так на рідних землях, як і на нових місцях поселення. Блаженніший Мстислав зі справжнім зворушенням прийняв цю грамоту. Отримав її саме в році, коли святкуємо 70-річчя Пластової Організації. Ця подія ще сильніше закріпить відношення нашого Достойного Опікуна до найстаршої української молодечої організації, якою є Український Пласт.

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

Степан Хемич

Мгр Степан Хемич — це рідкісна в українській спільноті людина, що справді заслужила собі на це, щоб поставити її в ряди визначних сучасних українців, хоч він такий скромний та так стоїть у тіні, що мало людей про нього знає. Але це саме він з незахитаним завзяттям підняв перед 25 роками завдання перевести збірку серед української громади на Фонд Катедри Українознавства при університеті в Гарварді і тихо, без розголосу, але послідовно переводить це діло. У висліді його праці та безперервних збіркових акцій досі українські громадяни склали три мільйони сімсот тисяч доларів. Здається це найбільша збірка, яку досі в нас переведено, і тому, справді, можна подивляти людину, що зуміла таке досягнути.

Наука

Хоч мгр С. Хемич стоїть завжди в тіні, його співробітники з Українського Інституту в Гарварді, як також університетські власті, відзначили сердечно і з вдячністю в червні цього року 25-річчя праці мгр-а Хемича на посаді голови Фонду Катедри Українознавства. Розвиток українського центру в Гарварді за остан-

ні роки такий великий, що без сумніву треба признати — неоцінену працю для української науки виконав С. Хемич, зібравши потрібні гроші для вдержання катедри українознавчих студій в Гарварді, допоміг створити центр української науки, з нього користує наша молодь, а в тому й пластуни. Сам мгр С. Хемич закінчив свої студії на Колумбійському університеті в Нью-Йорку, де і живе зі своєю дружиною, яка йому постійно допомагає у збіркових акціях. Обидвоє вони щирі приятелі Пласту, а їхні діти завзяті пластуни — члени Пластової Станиці в Нью-Йорку.

Ольга Кузьмович

Пластун є ощадний...
— (4-та точка пластового Закону)

*... добре також коли щадить в українській установі
нагоду до того дає: Кредитівка "Самопоміч"
558 Summit Ave., Jersey City, N. J. 07303*

ТАМ ПІД ЛІСОМ ТЕМНИМ БОРОМ

Tempo di marcia
ТАМ ПО-ПІА ЛІ-СОМ, ТЕМ-НИМ БО-РОМ ПО-ВСТАН-ЦІ НА-ШІ

mf *f*

ІДУТЬ І НА РУ-КАХ СВО-ТХ МО-ГУТ-НИХ ТО

p

БА-РИ-ША НЕ-СУТЬ. І ЗМО-ВУ ХМАРИ ПО-ТЕМ-

mf

НІ-ЛИ, А ЗМО-РЯ ІДЕ ТУ МАН. СКА-

f *f*

ЖИ, СКА-ЖИ ЧО-ГО ЗА-ДУ МАВЬСЬ ПОВ-СТАН-СЬКИЙ О-ТА МАН.

p

Там під лісом, темним бором,
Повстанці наші йдуть,
І на руках своїх кремезних
Товариша несуть.

І знову хмари потемніли,
А з моря йде туман...
Скажи, скажи чого задумавсь,
Повстанський отаман?

А той товариш, хлопець бравий,
Повстанець молодий,
Він цілий кров'ю обіллятий,
З розбитими грудьми.

Молоде перо

Оленка

МАМИНІ ОЧІ

Мамині очі...

Чудово-веселі, гірко-сумні
Розспівують пісню, ноти дзвінкі;
Розбуджують радість, хоч тяжко мені.
Ті очі вчили, навчались самі;
Зі мною росли, ой, любі такі...

Вдивляюсь...

В карій глибині віддзеркалюється життя
Повне важких страждань,
Гірко проказаних слів.

Мамині очі...

Все прожили, любов'ю сповили;
Мене не забували, сльозою власною карали.
Журбою день за днем протікали;
Що тільки могли, безперервно давали;
Розуміли все, терпеливість мали...

Вдивляюсь...

В карій глибині віддзеркалюється життя
Повне щасливих подій,
Здобутих гарних мрій,
Ясних усміхнених днів.
В маминих очах...

невдачі мої.
В маминих очах
бачу свої.

І знову хмари потемніли,
Стріляв наш кулемет,
Комуна боса утікає,
УПА іде вперед!

А як вже вийшли на поляну,
Сказали сотням: "Стань!"
Сказали сотням: "Стань на струнко!"
І: "На могилу глянь!"

Гей, степами, темними ярами
Йдуть походом залізні полки
Хто відважний, хай іде із нами,
Лицарями, будьте юнаки!

І знову хмари потемніли,
А з моря йде туман...
Скажи, скажи чого задумавсь,
Повстанський отаман?

За нікого битись не будемо,
До нікого в найми не підем,

Для України ми усі живемо,
І за неї голови кладемо.

Кожний ворог йде нас визволяти,
А для себе землю він краде,
На могилу землю буде мати!
На могилі воля зацвіте!

Лети, пісне, попід небесами,
До українських промовляй сердець,
Хай же буде наша воля з нами,
А ворожим замірам кінець!

Українська Повстанська Армія

Цього року ціла вільна українська спільнота відзначає 40-річчя створення славної УПА — Української Повстанської Армії. Хоч українська пластова молодь добре знає про УПА, проте, хочемо коротко пригадати нашим молодим читачам її історію та участь у рядах УПА пластунів, які стояли, разом з іншими у її передових рядах.

УПА постала на переломі 1942/43 років із об'єднання різних бойових самооборонних відділів на Поліссі й північній Волині для боротьби з німецьким військом і большевицькими партизанами. Упродовж кількох місяців УПА поширилася на ціле Полісся, Волинь, Галичину й частину Правобережжя, а згодом перетворилася у добре зорганізовану збройну силу українського народу для боротьби з обидвома ворогами України. Цілий рік 1943 і частину 1944 року УПА боролася проти німців і большевиків, маючи велику підтримку цілого населення, яке найбільше страждало від окупантів. У 1943 році УПА начисляла 100,000 вояків і мала в своїх рядах не лише українців, але також жидів (зокрема у санітарній службі) та членів інших поневолених Москвою народів. Коли німецькі війська почали відворот на захід, відділи УПА дуже часто перебирали, спільно з населенням, управу селами й містами з цілими районами та помагали вдержати незалежну адміністрацію. Щораз більше членів українських підпільних організації, як також членів Першої Української Дивізії, перейшло в тому часі у ряди УПА, яка ділилася на чотири великі групи, залежно від свого осідку. У тому часі УПА стала єдиною збройною українською силою на землях України.

Але після закінчення 2-ої світової війни, коли СССР окупував цілу Україну, большевики кинули всю свою силу, щоби знищити УПА

Спеціально сильні бої проти УПА були в другій половині 1945 року, а спротив ще загострився на початку 1946 р. Тоді відбулися рейди УПА по Україні, Словаччині, Польщі, Угорщині, Румунії і Білорусі. Успіхам тих рейдів сприяли масові виселення українців з Лемківщини й Холмщини. Тоді багато виселенців приступило до УПА. Коли в боях з УПА згинув заступник міністра польського війська, у боротьбу з нею стають поруч польських військ, також і чеські. Вони переводять у 1947 році спільну акцію нищення відділів УПА в Карпатах. Після посилених заходів нищення сил УПА, деякі частини дістали наказ продертися на захід у вільний світ, і декому вдалося перейти горами до Німеччини й Австрії. Частина залишилася в бункрах, щоб далі вести підпільну боротьбу. Тоді 5-го березня 1950 року згинув у боях в Білогір'ї біля Львова провідник і генерал УПА Тарас Чупринка — Роман Шухевич, пластун, член Куреня УСР — "Чорноморці". Його наступником став полковник і близький друг генерала — Василь Коваль. Все ж та-

ки, хоч спротив меншав, але УПА далі вела боротьбу малими партизанськими частинами.

Багато членів тієї української народної армії, учасники якої походили з усіх частин української землі, опинилося в большевицькій тюрмі й на засланні. До сьогоднішнього дня їх переслідують і катують. Ось саме в квітні цього року наспіла на захід вістка, що в 1981 році в Україні розстріляно п'ять осіб, які в часі другої світової війни були членами ОУН або во-

яками УПА. Хоч ані один не визнав себе винним, їх засудили на кару смерті і вирок виконали. Вони згинули в боротьбі з большевицьким окупантом так само, як їхні численні друзі перед сорока роками, — з бажання боронити свій край, своє населення і звільнити їх ненависних окупантів. Так українські повстанці ще раз дали докази в нашій історії безприкладної відваги та такого прагнення волі, що має для них вищу вартість, ніж власне життя.

УКРАЇНСЬКІ ПЛАСТУНИ В РЯДАХ УПА

Між найвизначнішими вояками УПА були члени Пласту, що в боях з російськими большевиками згинули в рядах УПА на полі слави:

МИКОЛА АРСЕНИЧ, член пластових частин у Стрию, абсолювент гімназії, нар. 1910 р., бойовик УПА, згинув за Україну 23. 1. 1947 р. разом з дружиною у бункрі УПА в Бережанщині в боях з большевиками.

ОЛЕКСА ГАСИН — “Лицар”, член 2 Куреня старших пластунів “Загін Червона Калина”, нар. 8. 7. 1907 р., полковник і шеф штабу УПА, згинув за Україну 13. 1. 1949 р. на вулицях Львова в бою з большевиками.

БОГДАН ГВОЗДЕЦЬКИЙ, нар. 1911 р. у Львові, професійний дипломат, член-прихильник Куреня УСП-ів “Чорноморці”, член УС-Клубу “Черник”, прихильник “Вогнів”, член УПА до спеціальних завдань, згинув у травні 1945 р. в Любачівщині у бою з большевиками, виконуючи спеціальне завдання при переході на захід.

ДМИТРО ГРИЦАЙ, член 10 Куреня старших пластунів “Чорноморці”, нар. 1907 р., магістер філософії, член ОУН, шеф Військового Штабу УПА генерал Перебийніс, згинув за Україну в січні 1946 р. у Празі ЧСР.

СТЕПАН НОВИЦЬКИЙ, нар. 1905 р., член 2 Куреня УСП в Стрию, член ОУН, активний у підпільній праці на українських селах у часі німецької окупації. Боевик УПА в боротьбі проти німців, а відтак большевиків. Згинув у бою з большевиками в 1945 році.

ЯРОМИР ОЛЕСНИЦЬКИЙ, нар. 1914 р. у Львові, лікар, член 3-го Куреня УСП “Лісові Чорти”, член УСК “Черник” і співробітник

“Вогнів”, активний член нелегального Пласту, лікар 1-ої дивізії УНА, згодом лікар УПА, — згинув у бою з большевиками в квітні 1945 р. в Бережанщині, вертаючись до бункру з покликання до цивільних хворих.

ЗИНОВІЙ ТЕРШАКОВЕЦЬ, пластунок розвідувач 7 пл. Куреня ім. князя Льва у Львові, член ОУН, правник, нар. 19. 8. 1913 р., згинув за Україну 4. 11. 1948 у Львові, як командир УПА відтинку Захід-Буг в бою з большевиками.

РОМАН ТАРАС ШУХЕВИЧ — Тарас Чупринка, член 3 Куреня старших пластунів “Лісові Чорти”, а від 1927 року 10-го Куреня старших пластунів “Чорноморці”, нар. 1907 р., інженер, член УВО та ОУН, генерал-хорунжий і головний командир УПА, згинув за Україну 5. 3. 1950 в боях з большевиками під Білогорщого біля Львова.

Крім згаданих, знаємо двох активних пластунів-сеніорів, що були в рядах УПА, і рейдом на Захід врятувалися та переїхали до США:

АНДРІЙ МИЦЬО, член 2-го Куреня УПС “Лісові Чорти”, член ВСУМ на терені Самбора від 1941 р., учасник пластового табору в Пасічній в 1943 р. Бойовик УПА від 1945 р. спершу в околицях Команчі, а відтак в Перемишніні. Перейшов рейдом УПА до Німеччини в 1947 р. Перебував на терені США. Був визначним пластовим провідником, головою Крайової Пластової Старшини в США в роках 1975 — 1979 і на тому пості помер 3-го січня 1979 р.

Живуть серед нас ще інші колишні члени УПА, які перейшли в 1947-48 рр. рейдами до Німеччини, а згодом прибули за океан.

Юрій Шухевич сліпо

У році, коли вільні українці відзначають різними способами 40-річчя заснування Української Повстанської Армії, якої головним командиром був Роман Шухевич - Тарас Чупринка, син його Юрій Шухевич втратив зовсім зір.

Вістка про осліплення Юрія Шухевича наспіла з України і подає, що в січні 1982 року Ю. Шухевичеві робили в Ленінграді, у центральній лікарні для в'язнів операцію на одне око на відслоєння сітчатки і більмо. Після

операції він якийсь час бачив на це око, а потім втратив зір зовсім.

Одним оком Юрій Шухевич не бачив вже від минулого року через недугу, або з браку вітамін "А", або через довге перебування в темноті чи на постійному світлі.

Юрій Шухевич цього року кінчає тридцять років ув'язнення і тоді перевезуть його на заслання. Його вперше були засудили на 10 років як 15-тирічного хлопця ще у 1948 році, за те, що його батько був генералом і командиром УПА. У 1958 році його засудили вдруге на дальших 10 років, а після 3½ років свободи, від 1968 року до 1972 року знову покарали його 10-ма роками неволі. Після закінчення цього присуду його ще чекає 5 років заслання.

Та жахливо жорстока пімста за вчинки батька, а тепер як її наслідок осліплення Юрія Шухевича повинно викликати в усіх пластунів велику активність — протестами, письмами та інформаціями звернути увагу цілого вільного світу на цей злочин. У тому можуть допомогти однаково добре юначки і юнаки, як і дорослі члени Пласту.

Ярко

З Ярком О. ми дружили ще зі студентських часів у тайному Пласті. Ми усі працювали спільно у трьох існуючих старішопластунських куренях "Лісові Чорти", "Чорноморні" і "Ті, що греблі рвуть", а Ярко належав до перших.

Ми зустрічалися у домівці "Вогні", де при пакуванні журналу на пошту йшли жваві й найприємніші розмови, на пливальні "Світезі" і, розуміється, на численних забавах. Ярко, один із найближчих друзів Миколи у медичній школі, уважав за свій обов'язок опікуватися, коли лише було потрібно, нареченою товарища. До тих обов'язків належало м. і. відправляти мене часом додому, або "відбивати" на забавах із танцю з неприємним партнером. Ярко, вийнято високого росту (тут напевно взяли б його до дружини кошиківки), мусів добре нагинати свою, і так немов завжди трохи пригорблену, постать, щоб "знижитися" до мене. Ми творили у танці комічну пару, бо ж я сягала йому тільки трохи вище пояса і не бачила перед собою нічого, тільки його блюзу.

Ярко був завжди повний дотепів, жартів, а наша спільна пластова праця давала нам безчисленні теми до розмови і споминів. В тих

роках ми таборували в Брустурі на Гуцульщині, як члени провідів, і саме ті табори були джерелом прегарних, веселих споминів, хоч хлопці лише чергувалися з нами й ми ніколи не мали нагоди таборувати одночасно. Але згодом, у маленькій кімнатці "Вогнів" на вулиці Чарнецького йшла виміна досвідом і переживань. Ми спільно сміялися з пригод Ліді-інтендантки, яка у молодечому захопленні Ярком робила для нього на польовій кухні "помадковий торт", а вночі виварювала бурякове та капустає листя, щоб здобути рожеву краску. Ми не щадили і Ярка за його болючу пригоду, коли після купелі обтерся рушником, до якого внадилося ціле муравлище.

У перших, неспокійних роках Другої світової війни нагод до розмов і молодечих жартів стало куди менше. Але дружба з Ярком саме зза важких переживань лише затіснилася, а його добряча, спокійна вдача помагала гоїти не одне потрясіння, яке нам довелося пережити. Доля сплела нас дуже скоро після вибуху війни, на першому перестанку мандрівки — в Кракові. Висока кремезна постать Ярка видавалася мені не лише фізично, але і духово

єдиним муром, що хоронив перед небезпеками. Найсильніше відчула я це тоді, коли Ярको стояв біля мене у темній, порожній церкві, як єдиний свідок нашого вінчання.

А опісля Ярко з Миколою працювали в одній лікарні та з права приходили обидва до нашої скромної квартири, де я на електричній плитці старалася вичарувати щось смачне на вечерю, — варила подібно, як "мама варила". Яркова мама з братом залишилися у Львові під большевиками, а Миколіну вивезли у Казакстан. Частенько до нашої кімнати заходили також інші пластові друзі і ми обмінювалися вітками, згадували ще так недавнє безжурне таборування і клопоталися долею залишених у Львові. У тій кімнаті ми разом з Ярком прощали спільного друга пластування Сергія Костецького у мандрівку до Львова, з якої він вже не повернувся. Але те прощання було таке, як колись на пластовому таборі, повне жартів і взаємного "підтягання". Лише останній устиск лівої руки був може сильніший, ніж досі.

А далі прийшла німецько-совєтська війна і наш поворот до Львова. Безжурний наш настрій і сміх, здається, застигли на довгі роки в обличчі переживаного. Раз у раз дізнавалися ми про смерть когось із пластових друзів — замордованих большевиками, розстріляних німцями, вивезених у Казахстан. Важкі обставини життя, розбиті родини, голод і холод, здається, ділили кожну родину на маленькі островці, поміж якими гуляло розбурхане море. У тому часі навіть добряче обличчя Ярка набрало гострих рисок і ми вже ніколи не говорили так, як раніше.

Скоро заскочив нас відворот німців, а з тим потреба творити українські військові відділи, щоб оборонити Західню Україну перед новим наступом большевиків. Ми попрощали у воєнну мандрівку наших друзів із Куреня Передових, між якими одним із провідників був брат Ярка, а набір лікарів до Першої Дивізії прийшов скоро після того. Ярко був одним із перших, якого покликали, швидко після того, як і він заснував власну родину.

Події котилися, немов гураган. І як у такій бурі шукати за друзями, коли найближчих з родин пориває війна на всі сторони? А всеж ми розпитували за долею Ярка і довідалися, що він, як і сотки інших, пропав у трагічному бою під Бровами.

Щойно тут у США дійшли до нас остаточні й незмінні дані про Ярка. Він не пропав без

вісті. З Дивізії він перейшов до Української Повстанської Армії і згинув у Бережанщині в 1945 році, виконуючи свій обов'язок — нести лікарську поміч українському населенню.

Не раз після цієї останньої звістки думала я — чи і в тій останній хвилині життя була в нього на обличчі добряча усмішка, яка так тісно пов'язана у мене із образом Ярка. Чомусь думаю, що так.

Таких, як Ярко, було багато серед пласту-нів: в УСС, ОУН, УПА, Українській Дивізії, а також на інших, не конче військових постах. Але де б вони не були, усі вони без голосних гасел і без претенсій бути героями виконали "лише" свій обов'язок українського пластуна.

Тепер, коли відзначаємо 40-річчя заснування Української Повстанської Армії, треба нам пригадати про них українській громаді, а вже особливо нашим молодим друзям-пластунам.

О. Кузьмович

ДО НАС ПИШУТЬ...

Я — Марта Беднарська — хочу дуже дописувати до "Юнака". Мені дуже прикро, що цього літа я не могла бути на юнацькому таборі тому, що я мусіла починати науку в каледжі. Я дуже люблю забавлятися, і співати, й пізнавати нових товаришів, і тому згадую усі табори дуже приємно.

Тепер я разом із чотирма іншими дівчатами перейшла до старшого пластуництва і ми пробуємо зорганізувати гурток із старших пластунок у нашій станиці.

Найкраще згадую із минулих таборів минулорічний табір юначок. Ми мали багато гарних, приємних занять і багато чудових переживань. Найкращий, здається, був день приїзду до нас Митрополита Степана.

Марта Беднарська

Рейд УПА шляхами пластунів

ІВАН ДМИТРИК

У ЛІСАХ
ЛЕМКІВЩИНИ

ВИДАВНИЦТВО «СУЧАСНІСТЬ» 1976

Від Редакції: У споминах члена УПА Івана Дмитрика п. н. "У лісах Лемківщини" найшли ми частину, в якій автор описує мандрівку його групи верхами Карпат, які так добре були знані пластунам із літніх таборів на "Соколі". Подаємо малий уривок цього спомину.

Залишаючи по правому боці села Людвківка і Солотвина, ми пішли на південний схід. Перескочивши дорогу, що нею часто проїжджали колони вантажних авт з радянським військом, ми перейшли ріку Свічку і опинилися в диких Яршицьких лісах на горі Горган Ілемський (1589 м.). Хребет цієї гори тягнеться понад мале сільце Осмолода, де річка Молода і Лімниця сходяться в одне річище.

Ми розтаборилися у справжній пущі. Сіл поблизу не було. З харчами було скучно. Запасне м'ясо з'їли ми ще в перших днях переходу через фронт. Залишилося ще трохи волів. Їх розділено поміж сотні.

Фронт скорим темпом посувався на захід, хоч маляри пробували щастя, пішли в протинаступ і на короткий час навіть відкинули більшовиків від свого кордону.

Ми були від фронту досить далеко. Кулеметів не було чути, тільки артилерію. Про життя під більшовицькою окупацією нам розказували селяни, яких ми зустрічали на полонинах.

З Яршицьких лісів ми згодом перенеслися в гори між річками Мшана й Молода і таборували на горах Шивана Долинська, Мшана, Яйце й Кичова; тоді подалися на південь, в гори Грофецький кінь, Грофу, Попадю, Великий Конош, і далі через ріку Лімницю ми пішли в ще вищі й стрімкіші гори — Кінець Горганський і Сивуля.*

Дорога була дуже тяжка. Вояки падали з сил. З харчами ставало щораз гірше. Волів на м'ясо вже не було, прийшла черга на коней. Про бараболу не було й мови. Харчувалися м'ясом і квасолею, але й це незабаром скінчилося, і тоді якийсь час ми їли ріденьку юшку і то лише раз на тиждень. Курінний Рен нікого не пускав до сіл, бо наша розвідка підглянула, що більшовики робили облави. До сіл вони не входили.

Але без харчевої допомоги сіл годі було існувати, тому, коли ми зупинилися під горою Ялова Клева, над потоком Петрось, курінний Рен був змушений вислати кілька роїв до сіл Осмолода, Підлюте, Кузьминець, Остодор,* Ангелів, Ясінь, де місцеві кущі ОУН заготовляли для нас харчі. Пам'ятаю, одного дня пригнали нам п'ятдесят овець, подарунок місцевого харчового референта. Вівці паслися отарами на полонинах, ми їх не раз бачили, але, хоч як голодували, ніхто не посмів їх брати.

Назагал ми ніде не таборували довше, як кілька днів. І так ми далі пішли на гору Явірник, потім на гору Скородна та інші. Подорожі ми заходили до деяких сіл. У селах діяла зразкова самооборона. Добре вишколені й озброєні хлопці день і вночі тримали стійки навколо сіл. Селяни допомагали нам, чим могли. Дівчата прали, латали білизну й подерті мундтури, збирали військовий одяг і взуття, харчі та інше.

У половині жовтня 1944 року ми отаборилися на горі Лопата. Навіть побудували для охорони від дощу колибу. Але, рознюхавши, що НКВД готує на нас облогу, ми помандрували на південь, через гори Бабський Верх і Гринів на Пасічний Верх.

Наступного дня, удосвіта, дві тисячі енкаведистів підійшли під гору Лопата, обстріляли її з мінометів і гарматок, а потім рвущи наступом на наш залишений табір. Стрілянина і детонації тривали більше ніж півдня. Під вечір енкаведисти поділилися на три групи й обшукали села Перегінське, Солотвину, Маняву.

Наступного дня ввечері ми зайшли до села Пороги. Там напередодні побували червоні партизани, пограбували селян і забрали зі собою багатьох молодих хлопців.

Не встигли ми ще повечеряти, як проголошено алярм. Енкаведисти оточили село. Але нам вдалося вискочити до лісу і схритися в лісових нетрях.

Мандруючи "з верху і з бору в бір", ми проводили дні в голоді й холоді. Ставало щораз холодніше, затяжні дощі, що часто переходили в мокрий сніг, періщили нас удень і вночі...

* Сивуля — часта мета пластових прогулянок з табору на горі Соні.

** Остодор — місце новацьких таборів.

МОЛОДЕ ПЕРО

УПА ОЧИМА МОЛОДИХ

Роман Даниляк

СТРІЛЕЦЬ

По дорозі маршував озброєний юнак. Його звали Василь. Він не сам ішов, разом з ним маршував і відділ УПА. Василько мав лише шістнадцять років, але він уже був вояком. При боці в нього був пістоль, а в руках рушниця. Зброя була ще нова, невживана. Хлопець ще не бачив війни, але знав, що його може схопити й смерть. Ідучи, він згадував родину... Маму з гіркими сльозами в очах, коли він прощався з нею та з молодшими братами й сестрами. В цей час його найближчий приятель та шкільний товариш, що йшов поруч, озвався і прогнав його сумні спогади:

— Гей, Васильку! Дивись, там он невеличка річка й сосновий ліс видніє попереду...

Подивившись у той бік, куди показував Іван, Василь відповів:

— Мабуть, там і риба є.

А Іван додав:

— Мені якраз би тепер смакувала.

— Ми йдемо воювати, а не рибу ловити, — відповів Василь з усмішкою.

Ледве Василь сказав ці слова, як почалась стрілянина, і один вояк упав на землю. Всі

кинулись до річки, щоб перейти на другий бік, де був сосновий ліс, щоб залягти до оборони. Скоро побачили, що праворуч з-за горба вибігли вороги, їх було значно більше, ніж наших вояків. Перестрілка затяглась. Проте більшість наших вояків встигла перебратись і залягти в лісі. Василь весь час стріляв, то лягаючи на землю, то перебігаючи вперед, аж поки йому забракло набоїв. Тоді він схопив пістоль. Але в цю хвилину куля влучила йому в плече. Василько крикнув від болю і впав на землю. Від сильного болю він на мить зімлів.

Коли Василько прийшов до пам'яті, над ним ще висів дим, ніби ранішній туман або мряка, а з лісу, з-за дерев, повстанці вели далі бій, відігнавши ворога. Василько помалу підвівся й, обпираючись на рушницю, випростався. Навколо нього лежало кілька забитих повстанців. Відразу згадав про Івана, шукав його поміж забитими. А дійшовши до річки, помітив, що й там були забиті. Івана знайшов у воді. З грудей у нього сочилась кров. Василько витяг його на берег, перехрестився і, плачучи, поволік до лісу, щоб поховати.

У лісі зустрів своїх повстанців. Стрілянина притихла, а через якийсь час наспила допомога: прибув загін повстанців з сусіднього лісу. Тепер всі готувались до протинаступу.

Роман Даниляк, 14 р., студент 2-го курсу Школи Українознавства Братської школи ім. св. Андрія в Лідкомбі. Це оповідання відзначене на 3-му конкурсі молодечої творчості.

"Нові Обрії" ч. 6 1980 р.

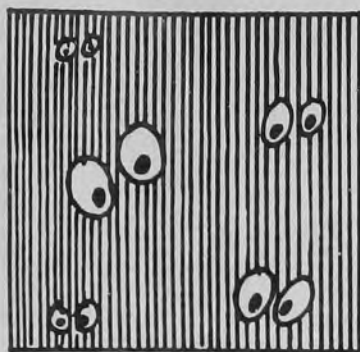
Віра Вовк

ПОВСТАНКА

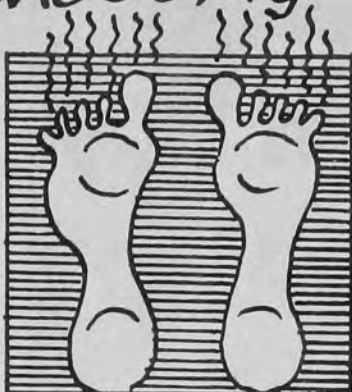
Я нишком прокралася з хати,
Вернула мене з-за воріт,
Щоб хрестик на грудях припняти,
Світало над нами вгорі.

"Дасть Бог, я вернуся ще, Нене!"
— Гукнула удруге назад
Поріг цілувати свячений,
Де матірня впала сльоза.

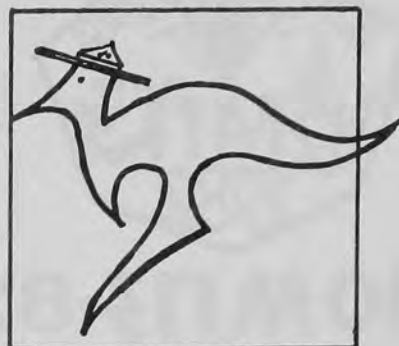
З фото альбому Сіроманця

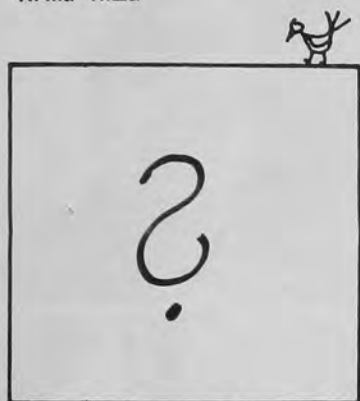
Нічна тиша

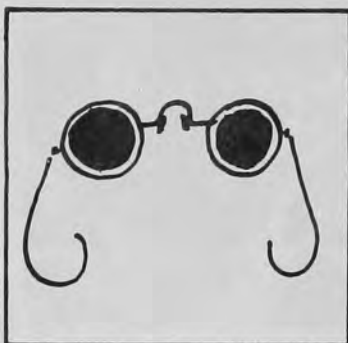
Відпочинок по тереновій грі

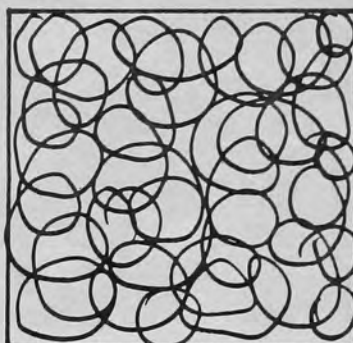
Лісовий Чорт з Австралії

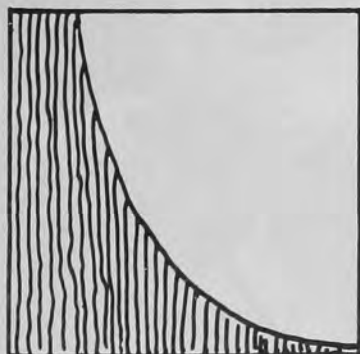
Лятрина

Найновіша частина однострою
УСП-он

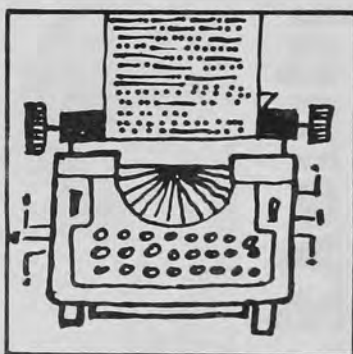
Таборова кухня

Натягнуте шатро юначок

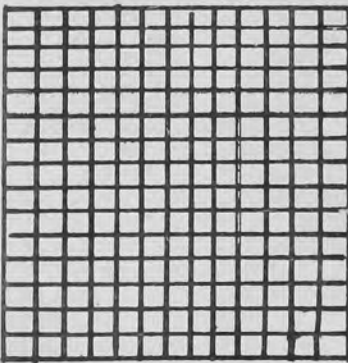
Підтабір Чорноморців

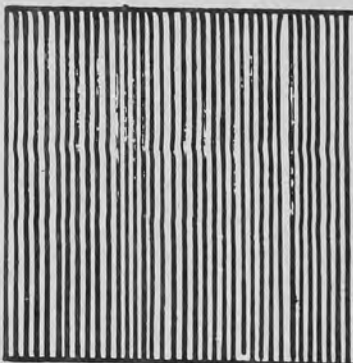
Редакційна колегія одноднівни

Комендант табору сеніорів

Змагання вдбиванки

3 одноднівни ч. 1 ЮМПЗ, 1982

ЮМПЗ-82

зустріч

ВІСНИК 15 СЕРПНЯ

відомий юнацький табір

ЮНАЦЬКИЙ ТАБІР

Пісні нашої молодости

Десь поміж зорями
народилася пісня.
Іскрами метеорів
вдарилася об землю,
здригнулись скелі
луною звуків,

дзвонили дерева,
тремтіли листки.
Квіти схопили
пісню у велихи:
Пийте зоряне вино,
хмеліться і співайте!

Під час перерви у шкільному саду.

І справді ми співали і хмеліли піснею. Наша пісня була зелена, як і ми були зелені, буйні й шалені молодістю і надіями. Ми грались у "зелене" з нашою молодістю, нашою школою, нашими учителями, яких ми тоді професорами величали, і співали, співали...

Піснею починався кожний шкільний день, замість молитви лунала колядка, або "Христос Воскрес", для нашого катехита о. Хомина співали "Ми тебе любим"; кожна пора року мала свої пісні... На великій перерві треба було заспівати котромусь із учителів наперекір, для того складались пісні із смішними словами під усякі мелодії. Також часом насміхались ми піснею із деяких молодших чи старших від нас товаришок. Пригадуєте, як це було: "Грім-баба, грім-баба, яка з тебе дараба!" — вже не знаю, кому ця пісня була призначена... Піснею виливали ми своє невдоволення, висловлювали насміх або й злобу, часом це був опис ситуації у даний момент. Ми мали свої улюблені пісні для усяких дій: коли роздягалися на руханку у т. зв. шатні, обов'язково лунала "Ой, продав дівчинонька спідницю", на що бурею влітала мати Северина, кричала: "Маєте великі претенсії, а малі успіхи"! (Не знати, що вона тим хотіла сказати, бо ми назагал дуже добре вчилися, наша кляса мала розумних і талановитих дівчат. Але мати Северина нас не вчила, нас не знала і нас не любила). На цей крик з'являвся наш директор, д-р. Щурат — і теж

висловлював нам піднесеним голосом "догану". Ми стояли тихо, напів роздягнені, і тільки чекали, поки вони викричаться і заберуться до канцелярії. Тоді ми співали: "Реве та стогне Северина, до небес голос підійма. Щурат, поторгавши за вуси, кричати їй допомага". Хтось дотепний додавав дальшу стрічку, мабуть Дарка: "І Лев відважний на ту пору тихцем із кляси виглядав і зі страху дубові двері то замикав, то відчиняв". Третя стрічка була: "Ще треті дзвони не дзвонили, в клясі ніхто не гомонів. Лише матки перекликалились, а Лев дверми раз-у-раз скрипів"!

З д-ром Левом ми були в згоді, він провадив драматичний гурток, у якому пів нашої кляси брало участь, бо ми були дівчата, охочі до всяких муз. А попав він у цю пісню тільки випадково. Для нього ми окремо співали: "Ой, ходжу я понад річку тай пацьорки силу, серце ми ся розриває за тобов, Василю"!

На руханці легко було вивести з рівноваги паню Суховерську, яка мала популярне порекло "Каська", коли до ритмічних вправ співали ми невинну пісеньку "У лісі літом я би жив-жив-жив, бо в лісі літом рай-рай-рай, там свіжий воздух, тінь дерев-рев-рев-рев, і холодний ручай-чай-чай-чай-чай-чай-чай"...

Тоді Каська до мене:

— Панна Прокопович, ти дуже премудра, вже досить того "чаю"!

— Алеж, прошу пані, це дуже весело...

— Іди, зголосися у пана директора!

Тут всі починали протестувати:

— Ми всі співали, ми всі підємо!

Тоді Каська усміхалася і ми вже чемно

На подвіюї школи в 1934 році — "артисти" грали ролі в драмі "Суєта" Івана Тобілевича: Дада Шухевич, Наталла Леонтович, Ірина Хойнацька, Рися Прокопович, Оля Шульга.

співали і чемно вимахували руками так, як вона хотіла.

На "Катапулю" — Ластовецького, ми мали спеціально складену пісню, де говорилося про те, що він хоче бути Сократом. Знову "Татко" — Чучман, дуже любив, як ми співали хор із Софоклової Антигони, або Горацієве "О, навіс референт". "Татко" мав свої спеціальні вислови і мудрощі. Ось одна мудрість: "Панночки, за дозволенням, прошу мені вірити, дорога до правди є важніша, як сама правда, тому я до школи щодня йду іншою дорогою!"

Тож ми також викручувались від його нудних лекцій співом "Актіс аелію"... Я ще до сьогодні чую лагідні й чисті сопрани Олі й Марійки, сильні й дзвінкі мецо обох Стеф, Марусі, Галі, Наталки й Ірки, дещо глухуваті: Славки, Дарки і Дусі; гарні альти Олі, Марійки й Стефи; і контральто Люби. Мені, звичайно, припадало співати або зі сопранами, або з контральтами, як вимагала потреба.

На великій перерві ми збирались під вікном директора на подвір'ї, гляділи на зелений сад і співали "Гей, у полі та вітер віє"... Звичайно, хтось привозив нову пісню із вакацій, Стефа сідала за фортеп'яні і нас вчила. Вона теж вчила нас із нот "Уже скотилось із неба сонце", або щось іншого, — що нам тоді сподобалось.

Будинок школи

При всякій нагоді співали ми стрілецьких, пластових та патріотичних пісень, бо над усім нашим життям вітала Україна...

Пів нашої кляси співало в хорі. Молодшим хором провадила пані Надрага, там співалося про "сиве пюююююрце в тихім Дюнаю", про "добру з медом паляницю", або про те, що "минула вже зима". Пані Надрага була вдягнена в синю оксамитну сукню з великим декольтом на... плечах.

У старшому хорі співалося вже зовсім щось інше. Наш улюблений українціст, Микола

Матіїв-Мельник мав назву "Проблема", але ми не мали з ним проблеми, бо він гарно вчив, гарно сам співав і мав дуже тонке відчуття пісні. Тож ми справді добре й музикально співали. У нашому репертуарі були невмирущі пісні, старосвітські, а то й архаїчні: "Наdejда і предстательство і прибіжище християн". Цю я дуже любила, бо там були справді чудові слова: "Необоримая стіна, ізнемагаючим пристаище небурное ти еси, Богородице". Друга була для мене досить смішна, а це був гімн до любови: "Святая любове, тебе Бог дав, щоби з нас кождий щастя зазнав, сли луч твій ясный в душу зйде, він проганяє усе, що зле". Третя, дуже гарна фуга Бортнянського "Велія слава" була тим веселіша, що там приходило багато "Л", що його наші хористки вимовляли, як "В". Отже була: "Вевія свава, сваву і вевевіпіє возвожиши на него" (велія слава, славу і велеліпіє возложиши)...

Але співали ми прекрасні й чудові пісні: "Широкий луг", "Утоптала стежечку", "А хто бачив", "Золоті зорі", колядки і щедрівки, "Вечерниці" Ніщинського, "Коби мені черевик" і багато, багато інших, яких не можу пригадати...

Так хочу пригадати давню пісню,
не тямлю вже ні слів її, ні звуків,
щось причувається, неначе шерех листя
мов голос дзвону, ніби кроків стукіт.

Десь погубилися слова, що серце чарували,
розсипалась мелодія дрібним піском пустині,
нема співців, щоб пісню обновили,
щоб сповнена життя дзвонила вічно в мені.

Так хочу пригадати давню пісню,
що десь у підсвідомості зоріє,
тремтять, дрижать від неї серця струни
і тихим спомином багрянний вечір віє...

На вулиці Львова: справа — авторна допису Рися Прокопович-Голод з Іриною Хойнацькою поспішають до школи.

Не сходить мені з думки невибаглива пісенька-гра "Вію вінець", коли думаю про нашу школу. У тому вінку були пишні троянди, чисті лілеї, веселі гвоздики, пахучі фіялки, зірка-ті братчики, делікатні конвалії, не бракувало теж і будяків, і кропив, і реп'яхів...

Вінок цей вже дещо прив'ялий під теперішню пору, та вже й багато квіток доля забрала в небуття, навіть кропива вже не жа-

лить, будяки не колять, реп'яхи не чіпляються... Але все ще вінок цей крутиться і все ще лунає пісенька "Вію вінець". Затихне вона і вінок розірветься, як ми перестанемо почуватися цілістю, або — як з нас вже ніхто не залишить-ся...

Марія Голод

(З нагоди З'їзду н. учениць Львівської гімназії ССВасиліанок в днях 7-8 червня 1980 на Союзівці).

МОВНІ ЗАГАДКИ

СЛОВНИК МУДРОЇ ГОЛОВИ

А. Вовк

ВІДПОВІДІ ТА ПОЯСНЕННЯ ДО СЛОВОГРИ Ч. 7

Правильні відповіді: 1Є, 2Ж, 3В, 4Б, 5Е, 6І, 7Л, 8Д, 9А, 10Г, 11Г, 12З.

Додаткові пояснення до деяких відповідей: spleen — **СЕЛЕЗІНКА**, має ще давню назву КОСА, яку тепер, як термін, не вживають. Саме слово **КОСА** має аж 4 значення, а саме: а) заплетене волосся; б) знаряддя косити траву чи збіжжя; в) смуга суходолу англ. neck of land; г) селезінка. Такі слова з різним значенням, що однаково вимовляються, зовемо **ГОМОНІМАМИ**.

Joint — **СУГЛОБ**. Дві інші часом уживані назви — нелітературні. Це "став" (з польського) та "сустав" (з російського).

Stomach — **ШЛУНОК**. Слово **ЖИВИТ** від-igh, а переклад "поперек" неточний, бо це слово насправді відповідає англ. lower back.

Armpit — **ПАХВА**, або **ПАХА**. Цієї назви не можна змішувати з **ПАХВИНА**, що відповідає англ. groin.

Hip — **КЛУБ**. У словниках можемо знайти ще й інші переклади, яких, однак, не рекомендуємо вживати. Назви "стегно" і "бедро" — двозначні, бо вони також означають повідає англ. abdomen, а слово "жолудок" нелітературне (з польського).

Temples — **ВИСКИ**, а також **СКРОНИ** (одина — **СКРОНЯ**).

Lungs — **ЛЕГЕНІ**. Від людей, що не знають української назви, часом можна почути чуже "плуца" (з польського), або "легкі" (з російського).

Shin — **ГОМІЛКА**, або **ГОЛІНКА**. Назву shinbone передаємо, як **ГОМІЛКОВА КІСТКА**.

**VII З'їзд Союзу Українських Студентських
Т-в Європи (СУСТЕ)**
відбудеться від 7-го до 10-го жовтня 1982 року
в Маквіллері, Франція.

По інформації писати на адресу:

Dymyd M.
rue Dounlet, 119 B-6000
Charleroi, Belgium

Ваші заощадження складайте, а позички
на всякі потреби беріть у фінансовій
установі, що їй на ім'я:

**УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
"САМОПОМІЧ" У ДІТРОЙТІ
ТРИ БЮРА ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ**

ГОЛОВНЕ БЮРО

WARREN

26791 RYAN ROAD
WARREN, MICHIGAN 48091
JUST SOUTH OF 11 MILE ROAD
TEL.: 756-3300

DETROIT

7346 MICHIGAN AVENUE
AT TARNOW
DETROIT, MICHIGAN 48210
TEL.: 841-2390

HAMTRAMCK

11838 JOS. CAMPAU AVENUE
HAMTRAMCK, MICHIGAN 48212
TEL.: 891-4100

Щадіть — Позичайте — Обезпечуйтеся.

Рисі" є проти мішаних куренів

Хтось десь запропонував, що добре було б творити мішані курені юнацтва — дівчат і хлопців разом. "Рисі" є проти, бо тоді не зможуть справді пластувати. Дівчата — інші. Переконались на своїй гуртковій прогулянці.

"Рисі" приготувались з другом Ярком до вмілості з ботаніки і ось друг Ярко заповів прогулянку до ботанічного городу. Вирушили досвіта (в Нью-Йорку це означає — в 9-й рані) самі поїздом-підземкою. Десь там в парку чекатиме на них друг Ярко. По годині їзди висіли біля ботанічного парку. Вже виходили нагору, коли почули, що їх кличе продавець "токенів": "Бойс, бойс! Ай гев сомтінг фор ю!" Підійшли, а він подав їм конверту. В ній лист:

"Рисі!" Здаєте вмілість ботаніста. Старанно виконуйте всі доручення. Тепер ідіть до теплярні. Там знайдіть українську квітку, на якій є причеплені дальші інструкції. Ярко".

Увійшли в парк. Відвідувачів вже було досить багато, бо це була неділя. Пішли поміж квітами, поміж травами — навропростець до теплярні. Зайшли... Всередині парно, бо тут тропічні рослини... Котра з них і є тією українською рослиною чи квіткою?! Андрій розділив хлопців і пішли шукати.

— Ов, що ти тут робиш? — привітав трохи здивовано Ігор Оленку, що пильно приглядалась якійсь водній лілеї.

— А, ми здаємо вмілість ботаніка, то мушу дещо записати.

Підійшов Славко і почали говорити, забувши про все (перший пункт проти мішаних куренів). А тут і решта гуртка зійшлася, вже після марних пошуків за українською квіткою. Також втішилися Оленкою, жартують, сміються. А Юрко, який останній прибув до гурту, крикнув:

— Та це ж вона — українська квітка — "мальва".

Хлопці недовіркою подивились на Оленку — чи насправду вона тут поставлена другом Ярком — вона ж з гуртка "Мальва". Оленка тільки підсміхалась і нічого не казала на запити (другий пункт проти міш. куренів). Тоді Андрій помітив причеплений до її блузки маленький папірчик. (Чому досі його не побачили — 3-й пункт проти). Це був лист: "Кожний

з вас нехай змалює в зшитку 10 рослин з теплярні й підпише їх. А тоді ідіть до музею. Яр-ко".

Хлопці взялись до праці. По довгому часі рушили в бік музею. Музей був трошки далеко, а коли прийшли до нього — всі двері були замкнені — музей ремонтувано. Але біля дверей був знак крейдою:

Відміряли кроки — риють землю, підносять камені, лізуть на дерево — листа нема. Нарешті Андрій здогадався — підняти надгризене яблуко, що валялось на землі. Оглянувши, побачив в ньому видовбану дірку, а в ній лист.

В листі писало: "Намалюйте листки 5-ох дерев, що ростуть біля музею і підпишіть їх". Саме кінчили рисувати, як почулись свистки. Спочатку не звертали уваги — мало хто може свистати в парку? Але коли свистки не переставали — Андрій почав записувати: коротка, довга, коротка... Це ж заклик! Марко — сигналізатор Рисів відсвистав: — . — , — . — , тобто — "Я готовий". Відібрали депешу: "Ідіть до водопаду. По дорозі знайдіть три лічнічі зела. Тоді пройдіть над водопадом. Не звертайте ні на кого уваги".

Рисі знали, де водопад, бо були в парку вже не раз. Ішли скоро, бо лічнічі зела знайшли відразу: звіробій, деревій та кропиву. Ішли полянами та ярами парку, трохи бігали, трохи качались в траві. Було дуже гарно. Десь біля першої години дійшли до малого водопаду на широкій, але мілкій річці. Над самим водопадом були прокладені великі камені, якими можна було легко перейти на другий бік — якщо йти уважно. Пішли рядочком, а коли були вже на середині, Ігор вигукнув:

— Гей, дивіться! — Показав рукою на другий берег ріки, і втративши рівновагу, зсунувся вниз по водопаді. Славко був так близько біля нього, що Ігор, падаючи, штовхнув його і він теж полетів у воду. Решта хлопців позіскакували з каменів і, сміючись, водою вже дійшли до другого берега. Ігор і Славко — вилазили з води... А що спричинило їх упадок? Що побачив Ігор на тім другім березі? На другім березі річки стояли "Мальви" і чекали на них. А з ними подруга Ліда і друг Ярко (4-ий пункт — проти, бо через них втратили рівновагу).

Друг Ярکو з усміхом докоряв, що не виконали наказу, бо в листі було сказано ясно: "не звертайте на нікого уваги"! Але хіба Ігор міг не звертати уваги на "Мальв", коли там і Рома, і Сяня і Маруся... Сонце дуже скоро висушило однострої хлопців і настрої поправився, бо Мальви запросили Рисів до спільного полуденку. Вияснили, що були в парку, бо також підготовляються до вмілості ботаніка.

Після відпочинку подруга Ліда розповідала про рослинні формації світу й інші цікаві речі з ботаніки. Мала зі собою свій зільник, який виготовила ще будучи юначкою.

Десь біля 6-ої зібрались — та не додому. Друг Ярکو заповів ватру. Навіть подруга Ліда про це нічого не знала (Браво, Ярку!). А Ярکو попровадив їх через дорогу до міського парку, де можна було палити вогонь. Довкруги вже багато "цивілів" смажили й пекли щось на підмурованих вогнищах, а друг Ярکو зробив маленький вогник — "пастушу ватру" і всі посідали коло неї і почали співати. "Мальви" дуже гарно співають, "Рисі" не дуже, але якось то виходило добре. Особливо вирізнялись "Рисі", коли дійшли до пісні "Гей, гу, гей, га" і до стрічки "Не треба нам дівчат!" Це в них виходило не то що гарно, але голосно. Сиділи так до пізнього вечора, і нерado їхали домів. Але спільні курені? Ні! Ні!

Л. Ю.

Вадим Чечва

Мурко ...

Пробачте авторові оцього коротенького оповідання, що сьогодні вам дещо розкаже зо звіриноного світу. Моїми улюбленими звірятами є кіт, собака та кінь. Особливо останнього ціную дуже високо — така вже козака вдача. Шаную його за шляхетність і за його "інтелігенцію". Борони, Боже, не подумайте, що я під впливом Метерлінка чи тих інших, що захоплюються кінями з Ельберфільду. Мій погляд виробився під впливом життєвих спостережень.

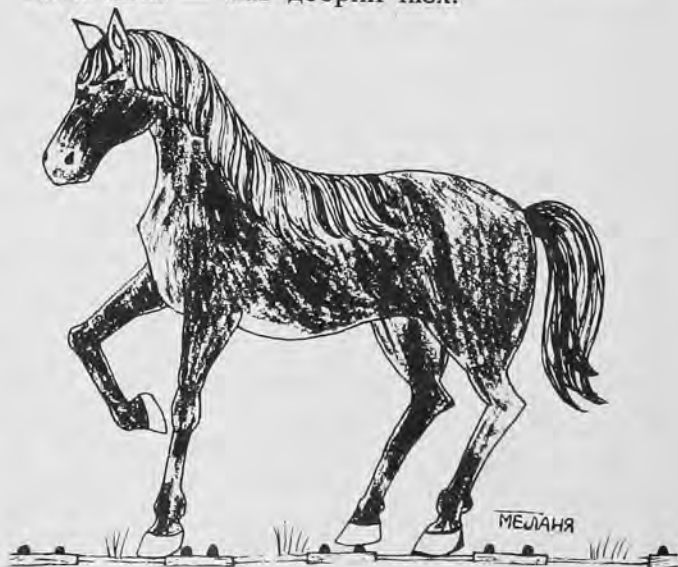
Будь ласка, кому цікаво, читайте...

У моїх батьків, хліборобів на Підкарпатті, був кінь прозваний Мурко. А почалося воно так. Як ішов мені восьмий рік, батько продав пару волів і купив морг поля і лоша...

Але кажучи вам, що за забавне воно було!.. А гарне яке... Ціле каштанове з білою зіркою на чолі. Струнке — видно доброї породи, бо не дарма ж категорію "А" дістало при перегляді військової комісії. Мав шляхетну голову, чудові — повні виразу — очі, розкішну мордочку і вічно граючі ніздрі. Мурко був моїм улюбленцем. Не говорю вже про те, скільки хліба він з'їв з моїх рук, ба, не рідко і цукор та інші ласощі діставав.

Бувало вийду з хати, а він уже біжить мені назустріч. Стане передо мною, перехилить,

наче дитина, на бік голову, заглядає у кишені і гребе ногами. А бачте, такий був хитрий, що "звітривши", що в мене нічого немає, пирхав і бив ногами, та штовхав мордочкою, щоб я щось приніс. Як у мене був цукор, то він радісно хитав головою, свавільно стриг вухами, сердечно іржав і пхав морду до кишені. Якщо це був овес, хліб чи яблуко, то розширяв, як до сміху, губи і махав хвостом... Варто зазначити, що ніколи не було випадку, щоб він помилився — мав добрий нюх.

Бувало батько посадить мене на коня, і притримуючи, йде побіч, та лошак так довго бив головою, аж батько відходив, а він гордо, з піднесеною, мов на параді, головою обійшов навколо кілька разів подвір'я. Опісля приходив батько і здіймав мене на землю.

Мурко страшенно не любив і лякався бджіл. Одного разу, а було то в неділю, Мурко вирвався з обійстя і крізь відчинені ворітця попав у сад. Тут роєм обсіли його бджоли, тому, що батько якраз порався біля вуликів, негайно обкурив його димом і бджоли відлетіли, але переляканий лошак у шаленому — “навскоч” вирвався із саду і погнав до річки, ліг у воду і аж так позбувся решти надокучливих бджіл. Трохи прохоловши, зірвався знову і з болю погнав аж у царину і шойно перегодя привели його сусідські хлопці.

Від того часу він не любив іти в сад і насилу треба було його тягнути, щоб пасся між деревиною, не зважаючи на це, що бджоли тримали ми на другому місці. А як чудово він відчував настрій людини! От бувало батько щось не в гуморі, і хоч навіть не крикне на нього, Мурко вже ховає голову і цілий трясеться. Знову ж як батько в доброму настрої, то він штовхав його лобом чи мордою й іржав — мовляв, ти в доброму гуморі, а мені й кусячка цукру не даєш...

У нас був підпасач Миколка. Був це великий збиточник. Як перегодя ми довідалися, він прямо знущався над бідною кониною. Мурко його прямо ненавидів. Бувало ні з того, ні з цього Микола тільки всяде на нього, а Мурко фиц ногами — і хлопчина вже на мураві. Батько спершу лякав, а то й ударив коня, та це не допомагало і він мусів заборонити наймитові сідати на коня.

Пригадую, як батько вперше запряг його до воза. Ох, що ж то за розпач була! Мурко спершу жалібно іржав і плакав, як дитя — сльози градом котилися з віч, а там зірвався і пірвав посторонки та помчав, як ошалілий, в поля. Шойно, як порвав упряж і перевернув воза — затримався. Став стригти вухами, тряс-тис-тис і далі плакав... Прилетів батько, і ярий від люті, обернувшись бичівно другим кінцем, замахнувся і... застиг з піднятою рукою в повітрі. А там відкинув батіг, обняв Муркову голову, став ласкати його і промовляти: “Но, но, дурнику, я знаю, що це тобі неприємно — це ж затрата волі, але ж так треба, так мусить бути”, — промовляв так до нього декілька хвилин. Прохожі аж підсміхалися, Микола Федів до коня говорить. Але яке ж було їх здивування, як батько, справивши від руки упряж,

сів на воза, і якби ніколи нічого — виокнувшись і шпарко поїхав далі...

Мурко мав якесь дивне передчуття. Одного разу батько вертався з Болехова з ярмарку. То було на провесні. Рушив лід, а з гір ринули потоки. Перед самим селом, перед містком на млинівці, кінь, мов очманілий, сахнувся в бік і помчав полями, аж віз вивернувся в гору-дном. Що ж виявилось? Крига проламала греблю, відомі підгірські повені на Бойківщині зрушили стихію і води ринули в село, зірвавши місток. Мурко, сахнувшись в бік, урятував батька-матір від наглої та несподіваної смерті. Іншим разом батько поїхав зі мною у громадський ліс у Суходіл по дрова. Громада мала тут власний шмат карпатського бору, звідкіля брано сушник та куповано дерево під будову. То було взимку. Ліс був густий-густий та старезний. Ми ось-ось мали доїздити на місце, але кінь рвонув убік, а на те місце, де ми мали в'їхати, лягла впоперек, вітром повалена в ту мить, давно підрубана ялиця...

Мурко, я сказав би, був “забобонний”. Бож, хоча назагал, був дуже спокійний і нічого не боявся та скільки разів проходив біля похоронної процесії, перелякано, немов навіжений, тікав убік. Одного разу я був у нашому повітовому містечку Долині, в цей час якраз винесли з хати небіжчика. Кінь несамовито захрипів, заіржав і, тратуючи все на своєму шляху, погнав убік. Через це батько мав опісля багато турбот. Іншого разу ми з бабусяю їхали до Ріпного. То було на світанку. Нічна буря вивернула з корінням старезну липу. Підїхавши ближче, ми побачили на пні щось в роді не то великого kota — не то чорного лиса. Не знаю, чому в мене за шкурою пробігли мурашки, пройняло морозом, а бабуся стала христитися. Кінь вихром гнав шляхом, аж заїхав у рив і затримався. Подорозі я, залишивши бабуся, зіскочив з воза, але все скінчилося щасливо.

Треба ще відмітити, що Мурко був дуже шляхетний і гонористий. Від чужого навіть цукру не взяв. Бувало весною їздив з хлопцями на Місинку наніч з кіньми. Спутаю коня, а сам сідаю з друзями при ватрі та й розказуємо собі всяку-всячину. Ех, гарні були часи, та безповоротні!.. Над ранком усі шукають коней, що розбрелися по просторім пасовищі на Місинці, а я тільки свисну в пальці і Мурко вже скаче до мене. Інші коні, як тільки розпутаєш, стараються вирватися з рук і втікають.

А мій же коник — ні. Я розпутаю його, а він где біля мене. Я поклепаю долонею по шиї, а він, розуміючи в чому діло, розширить передні ноги та зігне шию, а я, малий карапуз, гиц на нього! Він випростує голову, а я вже на хребті. Таких зразків не десятки, а сотні можна б було навести...

Останньо, вже на чужині, повідомлено мене з України, що Мурко згинув трагічно смертю хоробрих, але спас від смерти сестру і командира УПА Ватажченка. Як це сталося — докладніше не знаю, але що й не кажіть, то кінь найкращий друг людини. Це найшляхетніша і наймудріша тварина, інтелігентна, із досі науково не в'ясненою — глибокою, а то й незрозумілою інтуїцією...

НА ЛЕЩАТАХ, ЯК НА ХМАРАХ...

Тяжко повірити, що шкільний рік добігає до кінця. Нарешті, коли встаємо рано, чуємо спів пташок замість бурхливих нарікань непривітних вітрів. Здається, що сонце чимраз сильніше б'є в наше вікно та своїм промінням топить спомини зимових днів. Напевно вже думки кожної пластунки зупиняються над літніми таборами. Чи то юначка, яка готується на той перший "правдивий" табір, чи та "пластунка", яка уже відбула всі табори, які тільки існують, ті перед-таборові почуття нетерпеливості, сполучені з великими сподіваннями, є в кожній пластунки. Але може, поки ще вітрець легко повіває, поки духота не затьмить нашої пам'яті про зимові переживання, поки ми ще не переживаємо пригоди нашої літньої "тури" по таборах — можна ще згадати цьогорічний лещетарський табір.

В маленькому містечку Гленс Фолс, Нью-Йорк, стоїть історичний Мотор Ладж. Можливо ви переїжджали попри цей мотель і навіть його не завважили. Дійсно, він мало відрізняється від інших мотелів — розсіяних по цілій Америці. Але раз на рік, коли пластові напечники ще спочивають нерушені від літа на піддашші, Лендмарк Мотор Ладж стає українським — пластовим. Щозими біля Вест Мавтен група пластунів з усіх сторін з'їжджається на лещетарський табір.

Споминів з лещетарського табору багато. Назбиралося так багато вражень і переживань,

Українська Кредитова Кооператива "САМОПОМІЧ"

у Філадельфії
4814 N. Broad Street
Philadelphia, PA 19141
Phone: GL5-8770

Приймає ощадності, дає позички

Урядові години:

Понеділок закрито	четвер 9 - 12
Вівторок 9 - 12	п'ятниця 3 - 8
Середа 3 - 8	субота 9 - 12

що легко було б ними заповнити книжку. Можливо — деякі з нас найкраще згадують ранній прорух. В шостій годині, коли всі в хаті ще спали під пухкими ковдрами в теплих кімнатах, група юначок поволі сходилася на площі мотелю. Було тяжко пізнати своїх товаришок серед тих завинутих фігур, які весь час тряслися. Але було ясно, бо температура усе була в тій годині нижче зера. Нарешті знайшлося одне місце, яке було відповідне на розмову!

Кажуть, що пластуни загартовані. Мабуть ця думка нас підтримувала, коли так хотілося побігти назад до кімнати і скочити під свою ковдру...

Було б цікаво почути слова переїжджаючих водіїв авт, які дивилися на нашу групу юначок, які робили "паяцики" при звуках музики "Промінь" — надворі... в грудні... Наш прорух напевно забавляв їх і коли вони трубили нам у привіт, ми були певні, що вони при тому будили людей в околиці.

Інші напевно згадують вечори на таборі, коли нарешті була нагода відпочити після важкого дня... В той час ми лікували свої натягнені м'язи... ділилися з друзями нашими пригодами, ну, і конечно, приготувалися до вечірки...

Наші ватри на лещетарському таборі не відбувалися серед чудової природи зачарованого лісу, а в підвалі хати власника мотелю

— Джана. Нас не гріла та жвава літня ватра, яка прокидала свої безжурні іскри в темноту. Наша ватра складалася з чотирьох ліхтарок. Але чомусь все це нас не разило. Настрій був веселий, бадьорий. Тут в підвалі одної хати ми зрозуміли, що чар ватри головню в усміхених лицах пластунів і пластунок, що вони дають ватрі життя.

Але, хоч ранки та вечори на лещетарському таборі назавжди залишаться в моїй пам'яті, я найкраще згадую дні на теренах Західньої Гори. Можливо — найцінніша річ, яка існувала на минулорічній таборі — це була дружба, яка своїми силами з'єднала нас усіх хоч на короткий час. Та дружба найвиразніше виявилась на теренах гори.

Лещатарство — це небезпечний спорт. Один злий скрут, одна нерішуча хвилина і можна добре впасти, і навіть побитися. У таких хвилинах треба часто допомогти. Завдання рятувати пластунів від таких випадків належало до "Сторожі лещатарів". Але на лещетарському таборі здавалося, що тих людей було майже непотрібно. Здавалося, що пластуни самі перебрали на себе цю роль. Кращі лещатарі допомагали тим, які щойно вчилися. Вони по-

правляли вперті лещата, які не хотіли прилучитися до чобіт, остерігали перед небезпечними частинами терену, та, коли хтось дійсно впав, завжди можна було чути питання "Чи ти О.К.?!?"

Пару разів, коли я лежала безпомічна після поганого випадку, пластуни, які проїжджали попри мене, допомогли мені стати знов на лещата. Вони зупинялись і помагали мені, хоч їм напевно було багато приємніше і легше проїхати і не зупинятись. Цю прикмету дружби треба особливо підкреслити та оцінити, бо вона збереглася в характері пластунів, які живуть у модерному світі, де часто існує засадниче переконання, що "кожний для себе".

Надходить літо. Нас знову чекають літні табори. Але може в котрийсь гарячий день, коли сонце запражить з усією своєю силою, наші думки полинуть назад до лещетарського табору, де ми залишили багато пригод та переживань на Західній Горі в Глен Фолс...

Христина Левицька

18 Кур. УПЮ-ок ім. Олени Пчілки в Нью-Йорку.

Із одноднівки Пластового Свята Весни на "Вовчий Тропі" 1982 р.

ХРОНІКА

Члени 9-го Куреня ім. С. Завойовника з Нью-Йорку після здобуття 1-го місця на Святі Весни 1982 р. Радість на

Першуни Свята Весни 1982 р. Курінні юнацьких нуренів, що здобули 3 перші місця, відбирають свої трофеї.

9-ий Курінь ім. С. Завойовника з Нью-Йорку, що здобув серед юнаків перше місце на Святі Весни 1982 року.

ПЛАСТОВІ ТЕРЕНОВІ ІГРИ З ТЕМАТИКОЮ УПА

Тема гри: Команда УПА дає наказ, в 1947 році, деяким своїм групам передістатися на територію Західної Європи, окупованої Аліянтами. Їх завдання: поінформувати Вільний Світ про боротьбу Української Повстанчої Армії проти комуністичного режиму.

Маршрут групи: Карпати — Лемківщина — Словаччина — Чехія — Захід. Німеччина.

Пластові завдання: перевірка зарадності, практичного пластування, поваги щодо виконання завдань, пізнати пластову поставу.

У випадку великої кількості учасників, можна визначити дві траси і поділити на молодші й більш завантовані групи.

Завдання на пунктах накреслені тільки як сугестії, їх можна полегшити, чи навіть змінити. Матеріали можна брати з 1. "Юнацькі гри" видання Реферату Вишколу у Кр. Пл. Старшини США, червень 1959. 2. "Ваде Ме Нум" — гутірка з впорядниками — видання "Перші Стежі" з доручення і за програмою Кадри Виховниць, липень 1955. 3. Бой Снайт Геймс, Кларк Ф. Сміс, Бой Снайтс оф Америка Но. 3248. — чи з інших підручників ігор українською чи іншою мовою.

1. **Лист** — (морзе, чи іншими шифрами), який подає тему гри, гасло — (прикладом: "За правду, за волю — за славу батьків", взято з пісні: "Від синього Дону", якою учасники закінчують теренову гру) і перший азимут.

Точкування починає від вручення листа й на підставі швидкості відчитання депеші.

ТЕРЕНОВА ГРА

ТЕМА:

(З матеріалів міжкrajового вишкільного табору "Лісова Школа")

Ми є розвідувальна стежа при штабі групи УПА "Чорний Ліс". Наш командир Різун підготував наскок на випадкову базу большевицьких енкаведистів в Рип'янци. Вістун Журба, який був у дорозі до нашого табору з важливими зашифрованими депешами, лежить ранений десь у лісі. Через радіо, яке він з собою має, надалі він два азимути знає нам на мапі двох пунктів. Одночасно Журба повідомляє, що він є замаскований, бо в околиці є вороні стежі, і що треба знайти Журбу, перев'язати його рани, зробити носі та принести його до штабу.

ЗАВДАННЯ:

1) Зорієнтувати мапу та, накреслюючи лінії двох поданих азимутів, знайти точне місце перебування Журби.

2) Визначити напрям-азимут до місця перебування Журби і його знайти. Під час походу розвідувачі поведуться тихо, не користуються дорогами, згл. стежками; оминають людей.

3) Дати першу допомогу раненому Журбі, зладити носі та правильно його на них покласти.

4) Визначити напрям-азимут до табору й перенести раненого та зашифрувати депеші до штабу.

5) Правильно розшифрувати депеші. Депеші написані семафором, морзеткою або іншим шифром.

ПРАВИЛА ГРИ:

1) Кожна стежа (один гурток, 6-12 юнаків) одержує окреме доручення — раненого (1 юнак). Усі завдання стежі виконують індивідуально й одночасно в той спосіб взаємно змагаються.

2. **Карпати** — Обминай ворога. Завдання: підповзання і підкрадання. Знайдення подорожі раненого. Перша допомога, — бандажування руки чи ноги. Дальша траса позначена індіанськими знаками.

3. **Лемківщина**. — Злучуючи кусники шнурів правильними вузлами і зав'язуючи рятівничу петлю на одному з учасників, група доназує свою вмілість у в'язанні вузлів.

4. **Словаччина**. — Група знаходить розбитий магазин з харчами, (приготувати 6-7 харчових пачок, чи консервів т. п.). Гурток має рішення, які три речі з цього магазину вони забрали б зі собою, як найвідповідніші й корисні в дальшій мандрівці.

5. **Чехія**. — Останній пункт перед переходом до Західної Німеччини. УПА перевіряє свої частини. Гурток звітує, подає свою частину гасла і дістає частину тризуба — (тризуб покряти на стільки частин, скільки є гуртів), — яку група має перенести зі собою у Вільний Світ.

6. **Західна Німеччина**. — Учасники мають поінформувати пресу Вільного Світу про УПА: 1. Коли засновано УПА? 2. Хто є провідником УПА і деякі дані про нього. 3. Завдання й ідеї УПА.

7. **Закриття теренової гри**. — Учасники у лавах. Провідники груп звітують, передають свій пресовий звіт і вкладають частину тризуба на призначене місце — утворюючи герб України.

Для уникнення хаосу й для прискорення переведення цього пункту частини тризуба можна понумерувати.

Теренову гру закінчити піснею "Від синього Дону".

2) Ранені замасковані в лісистому терені та приблизно однаково віддалі від табору. Ранених треба перенести на ношах.

3) Організатори гри мають докладно запізнатися з поземеллям і мапами терену та точно окреслити й перевірити місця перебування ранених і головних орієнтаційних пунктів. Маршрути стеж треба перевірити, щоб не було небезпечних місць (особливо у випадку, якщо гра має відбуватися вночі).

4) Організатори гри мають визначити час початку і кінця гри. Час тривання гри залежить від поземелля та віддалі з табору до раненого. Встановити сигнал на передчасний кінець гри.

5) Точкування. Кожне завдання точкується від 1 — 20 пунктів. Разом можливих є 100 пунктів. В точкуванні береться під увагу поставу юнаків, та якість і швидкість виконання кожного завдання. З кожною стежею повинен іти один інструктор-оцінювач.

6) Радіо. Для цінавішого переведення гри можна уживати радіо, щоб комунікуватися із стежками, давати доручення, контролювати гру тощо.

ПОТРІБНИЙ ВИРЯД:

1. Мапа терену — одна на кожну стежу;
2. компас — один на кожну стежу;
3. мала аптечка — одна на кожну стежу;
4. сокирна (або пл. ножі) — одна на кожну стежу;
5. коц (або панчо) — один на кожну стежу;
6. радіо (якщо є) — одно на кожну стежу.

СПОРТ

Пластунки ведуть перед у плаванні на
XI Українських Спортивних Ігрищах

Молоді

У днях 26-27-го червня ц. р. відбулися, як щорічно, Українські Спортивні Ігрища Молоді на оселі СУМА в Елленвіл та плавацькому басейні на оселі "Союзівка". З приємністю відмічаємо, що у тих змаганнях учасники-пластунки, а зокрема пластунки добули передові місця в сконах у довжину, стусані нулею, бігах на 100 і 800 метрів і усі золоті медалі в плаванні. Дружина відбиванки "Чорноморців" добула вже не вперше перше і друге місце в турнірі. Усім переможцям-пластунам щиро gratulujemo і бажаємо дальших спортивних успіхів!

Висліди поодиноких змагань:

ЛЕГНА АТЛЕТИКА

МОЛОДШІ ЮНАЧКИ,

11-14 РОКІВ

Біг 60 м.: Х. Плісан (СУМ) 10.5; Н. Чучак (СУМ) 10.9; Х. Ковальчик (СУМ) 11.1.

Скон у довжину (у футах): Х. Плісан 10'4; Л. Лисняк (Пласт) 10'2; Н. Чучак 7'7.

Скон у височину (у футах): Л. Лисняк 3'9; Х. Плісан 3'1 та Н. Чучак 3'0.

Стусан нулею (у футах): Л. Лисняк 24'5; Х. Дидин (СУМ) 24'4; Х. Плісан 20'11.

МОЛОДШІ ЮНАКИ,

11-14 РОКІВ

Біг 60 метрів: М. Томашевський (СУМ) 8.63; А. Ролянд (Ч. Січ) 10.0; П. Васічко (СУМ) 10.1.

Гінці 4 x 60 метрів: УСВТ "Ч. Січ" (Г. Сергіїв, П. Лотеро, А. Ролянд, О. Василяк) 38.2; СУМ (М. Хованський, В. Кравець, П. Васічко, Р. Васічко) 38.4; СУМ (Р. Чучак, І. Васічко, Р. Теличка, В. Прусак) 43.0.

Скон у височину (у футах): Г. Сергіїв 3'9.

Стусан нулею (8 фунтів): М. Томашевський 32.7; Г. Сергіїв 26.5; Р. Чучак 12.11.

Скон у довжину (у футах): М. Томашевський 14'4; Г. Сергіїв 12'2; А. Ролянд 11'6.

Гінці 4 x 100 метрів: УСВТ "Ч. Січ" (Б. Полянський, Я. Твардовський, Р. Понос, В. Федоренко) 59.9. УСВТ "Ч. Січ" "Б" (Т. Бортник, А. Лишин, Я. Павлик, О. Ролянд) 1:4.8.

СТАРШІ ЮНАЧКИ

Біг 100 метрів: Д. Полянська (Пласт) 15.48; У. Лисняк (Пласт) 15.48; Д. Лещук (СУМ) 15.6.

Біг 800 метрів: У. Лисняк 3:05.1; Д. Полянська 3:27.2; М. Колінська (СУМ) 3:57.1.

Скон у височину (у футах): Дз. Кобаса (СУМ) 3'9; У. Лисняк 3'6.

Скон у довжину (у футах): У. Лисняк 12'11 1/2; Д. Полянська 12'4; Д. Лещук (СУМ) 11'4.

Стусан кулею (у футах): У. Лисняк 27.0; Д. Лещук 23.3; Л. Микитин (СУМ) 22.10.

СТАРШІ ЮНАКИ

Біг 100 метрів: М. Шепарович ("Львів", Кл.) 11.63; І. Стецко (СУМ) 13.7.

Біг 4 x 100 метрів: СУМ (М. Гнатишин, М. Кобилецький, Ю. Микитин, І. Стецко) 54.0; УСВТ "Ч. Січ" (Т. Сергіїв, Б. Науменко, О. Іванків, З. Іванків) 59.6.

Біг 400 метрів: М. Шепарович 53.24; І. Стецко 64.0; М. Кобилецький (СУМ) 69.0.

Біг 800 метрів: М. Шепарович ("Львів", Кл.) 2:25.9; І. Боднар (СУМ) 2:44.8; І. Стецко 3:04.5.

Біг 1,500 метрів: М. Шепарович 4.49; І. Боднар 5.24; Б. Полянський 5.27.

Скон у височину (у футах): Мих. Шепарович 5'9 3/4; Т. Сергіїв 5'1; І. Стецко 4'6.

Скон у довжину (у футах): Мих. Шепарович 17'7; І. Стецко 16'11 1/2; М. Гнатишин (СУМ) 15'11 1/2.

Мет диском: Мих. Шепарович 81; М. Гнатишин 63.3; І. Микитин 61.9.

Стусан кулею (12 фунтів): Мих. Шепарович 40.8; Ю. Микитин 32.0; М. Кобилецький 29.8.

ПЛАВАЦЬКІ ЗМАГАННЯ ВІДБУЛИСЯ В КЕРГОННСОНІ У БАСЕЙНІ СОЮЗІВКИ

Г. Кушнір (Пласт) золоті медалі (50 м. метеликом, 100 м. вільним, 50 м. вільним і 100 м. зміним). Ю. Зінич (Пласт) золоту медалю (50 м. горілиць) і бронзову (100 м. зміним).

МОЛОДШІ ЮНАКИ (11-12 РОКІВ)

Д. Савицький (Пласт) 25 м. вільним, 50 м. вільним і 25 м. горілиць.

ЮНАЧКИ 13-14 РОКІВ

Р. Кушнір (Пласт) золоті медалі (100 м. зміним, 50 м. грудним, 50 м. горілиць, 50 м. метеликом).

ЮНАЧКИ 11-12 РОКІВ

Золоті медалі: М. Кушнір (Пласт) 25 м. вільним, 50 м. горілиць, 25 м. метеликом.

ЮНАЧКИ 8-10 РОКІВ

Золоті медалі: А. Кушнір (Пласт) 25 м. вільним, 25 м. грудним, 25 м. горілиць, 50 м. вільним.

ЮНАЧКИ 15 РОКІВ І ВИЩЕ

Золоті медалі: В. Наздоба ("Ч. Січ") 50 м. горілиць, 50 м. грудним, 50 м. вільним; Г. Маїн ("Ч. Січ") 100 м. вільним.

Срібні медалі: Г. Маїн 50 м. грудним і 50 м. вільним стилем.

Срібні медалі (13-14 років): М. Ністер (Союзівка) 200 м. вільним, 50 м. грудним, 50 м. вільним; Т. Ністер (Союзівка) 50 м. метеликом, 50 м. грудним, 100 м. зміним; А. Лашин ("Тризуб") 50 м. горілиць.

Бронзові медалі: Т. Ністер 50 м. вільним; Дж. Бренен (Союзівка) 100 м. вільним; А. Лашин 50 м. грудним і 50 м. вільним стилем.

ВІДБИВАНКОВІ ТУРНІРИ

НАГОРОДИ ЗА ПЕРШЕ І ДРУГЕ
МІСЦЕ:

Жінки: УСВТ "Ч. Січ" Нью Джерзі; Пласт (Станиця Пасейк).

Чоловіки: Пласт "Чорноморці "Б"; Пласт "Чорноморці "А".

Юначки: СУМ (Осередок Нью-Йорк); СУМ (Осередок Йонкерс).

Юначки: СУМ (Осередок Гартфорд); СУМ (Осередок Нью-Йорк).

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЮНАКА",

ЯКІ ВПЛИНУЛИ ДО 15 СЕРПНЯ 1982 РОКУ

Австралія:

Замість квітів на могилу (австралійських) \$20.00
(дивись посмертні згадки)

Канада:

о. Дмитро Паньків (Торонто) \$52.00
Степан Гела (Торонто) \$2.00

США:

Новак Андрій Мосійчук, (Паркер, Колорадо) \$20.00

Разом: \$94.00

НА "ЗАЛІЗНИЙ ФОНД" ПЛАСТОВОГО ВИДАВНИЦТВА ВПЛИНУЛИ ПОЖЕРТВИ:

з Австралії:

А. Жуковський, Канбера \$25.00
Замість квітів на могилу (див. посмертні згадки) \$110.00

зі США:

Замість квітів на могилу (див. посмертні згадки) \$110.00

Разом: \$245.00

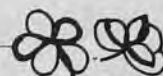
Дванадцять років тому, 16-го жовтня 1970 р.
відійшов на Вічну Ватру
св. п.

пл. сен. РОМАН САСЕВИЧ

пластове псевдо "Сойна", довголітній виховник пластового
новачтва, вчитель школи українознавства в Чикаго, при-
хильник пластової преси, впродовж усього свого життя —
Пластун.

Вшановуючи його пам'ять у цю річницю складаємо
100 дол. на пресовий фонд "Юнака" і 100 дол. на пресовий
фонд "Готуйсь".

Юрій і Олег Сасевичі, Ліда Сасевич-Риндин,
Вашінгтон і Чикаго.

16-го червня 1982 року
відійшов на Вічну Ватру у Сідней, Австралія,

св. п.

пл. сен. кер. ВАСИЛЬ МАТІЯШ

Покійний був довголітнім станичним Пластової Станиці
в Сідней, провадив пластовий хор "Юний Боян", невтомно
працював при збірці передплат і фондів на пластові
видання.

Замість квітів на могилу Покійного склали на фонд

Пластового Видавництва:

Крайова Пластова Старшина Австралії	\$30.00
Пластова Станиця Сідней	\$50.00
пл. сен. Василь і Дарія Гладкі	\$20.00
пл. сен. Ростислав і Надія Теодоровичі	\$10.00

Разом: \$110.00

пл. сен. Оксана Тарнавська на прес. фонд "Юнака" \$20.00

Разом переслано датків на суму: 130.00 австрал. дол.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу колишньої
старшої пластунки

сл. п. ОЛЕНКИ САВИЦЬКОЇ

членки куреня УСП "Лісові Мавки"
складають

на Залізний Фонд Пластових Видань

50 дол.

Курінь "Лісові Мавки"

У пам'ять

св. п. ЮРІЯ МИЩАТИНА,

який помер 5 червня 1982 р. у Клівленді, США,
Члена Пластприятю і Батька колишнього пластуна
— Михася, склали на "Залізний Фонд" Пластового
Видавництва: Родина МИЩАТИН — \$50.00
пл. сен. Ігор Руденський — \$10.00

Разом: \$60.00

Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекюрація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED
Realtor — Insurance Agent

527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404
2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555
4984 Dundas St. W. Etobicoke — Tel.: 236-2666

INSURANCE:
2336-A Bloor St. W. — Toronto — Tel. 763-5666

Хто з Вас подорожує

- літаком • кораблем • поїздом • автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради

в українському подорожному бюро

МАРКІЯНА КОГУТА

і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto M6H 1N2, Ont.

Telephone: 535-2135 & 535-2136

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ і ПЛАСТУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

Централа: 295 College St., Toronto, Ont. M5T 1S2

Tel.: 922-1402 & 922-2797

Відділ: 3635 Cawthra Road (біля Української
Католицької Церкви,
Tel.: 272-0468

Відділ: 2397 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Tel.: 762-6961

Корисні умови для вкладів і позичок. Наше завдання по-
магати членам в економічних справах порадами і фінансово.

Наша справа — служити членам!

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є

Ірина і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto, Ontario

Tel.: EM 8-4235

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,

Той долар, той цент

Тобі допоможе колись

Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ
ПЛАТИМО 6%
- ЦЕРТИФІКАТИ ЗАРОБЛЯТЬ
ВІД 6 1/2 до 9%

**ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА
КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“
У ЧІКАГО**

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520

Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

**Друкарня
КИЇВ**

виконує
всякі
друкарські
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні
запрошення
- фірмові
друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 537-5572

2466 DUNDAS St. West, TORONTO, ONT. M6P 1W9

Праця і ощадність забезпечать
Вашу майбутність!

Пластуни і Пластунки,
учні свято-миколаївських шкіл,
складайте свої ощадності у

**СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКИЙ
КРЕДИТОВИЙ СПІЛКІ.**

Спільна приміщується в будинку
Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 366-4529

Toronto, Ont. M6J 2P4

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2199 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 1N2, Canada

RETURN POSTAGE GUARANTEED

Ціна \$1.50

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

“... виховання — це надавання думкам і почуванням якогось напрямку”, — каже Олександр Тисовський-Дрот. Пластова преса саме й сприяє виконанню цього завдання.

Читайте ж і СВОЄЧАСНО передплачуйте свої журнали!

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і новин та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й загалу української молоді;

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал дорослого членства Пласту, Пластприяту і загалу батьків, які цікавляться вихованням і громадськими справами.

БОРСУК

ІЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

ВЕДМІДЬ

ВОВК

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ОЛЕНЬ

**КРАМНИЦЯ
ПЛАСТОВОГО ПОСТАЧАННЯ Пл. СТАНИЦІ ТОРОНТО**

Має на складі

**ОДНОСТРОЇ ДЛЯ ЧЛЕНІВ УСІХ ПЛАСТОВИХ УЛАДІВ
ХУСТКИ, ПОЯСИ, ВСІ ВІДЗНАКИ Пл. ПРОБ,
ЛЕЛІЙКИ, СВИСТКИ, КОМПАСИ, БЕРЕТКИ,
Пл. ПІДРУЧНИКИ**

2199 Bloor St. West M6S 1N2
Пл. станицям при замовленні відзнак на суму
понад \$25. — даємо 10% знижку.

Нове на полицях: гаптовані відзнаки вмілостей для УПН
відзнаки: подані на обкладинці, ціна по \$2.50, інші — \$3.00.